

TRANSILVANIA

FÓIA ASOCIAȚIUNEI TRANSILVANE PENTRU LITERATURA ROMÂNĂ ȘI
CULTURA POPORULUI ROMÂNŪ.

NrulŪ 10.

SIBIIŪ, 15 OCTOMBRE 1891.

AnulŪ XXII.

DISCURSŪ PRESIDIALŪ

*cu care s'a deschisŪ adunarea generală a XXX-a a Aso-
ciaȚiunii transilvane ținută în HaȝegŪ în ȝilele din 16 și
17 AugustŪ n. 1891.*

Din tóte drepturile acordate AsociaȚiunii nóstre prin prea înalta aprobare din 6 Septembrie 1861 a statutelorŪ ei, este unulŪ din cele mai preȝioase dreptulŪ cuprinsŪ în §. 21, în puterea căruia „timpulŪ și loculŪ adunării generale ordinare pentru cea mai de aprópe sesiune se defige prin adunarea precedentă“. Cu unŪ anŪ mai înainte de acea prea înaltă și binevoitóre decisiune venise dela guvernulŪ centralŪ alŪ Maiestăȝii Sale unŪ decretŪ ministerialŪ, cu care se comitea guvernulŪ provincialŪ, ca se convóce o comisiune filologică compusă din bărbaȝi români, căroră să le comunice scopulŪ convocării și alŪ compunerii sale, care era ca: „atátŪ din punctŪ de vedere alŪ tipării cãrȝilorŪ scolastice române, cu litere latine, câtŪ și din alŪ întroducerii limbei române în dicasterii“ să se afe unŪ metodŪ de ortografiă câtŪ se póte mai ușorŪ și mai corespundetorŪ geniului limbei române.

Comisiunea compusă din optŪ membrii convocată la SibiiŪ pe 2 Octombre 1860 a lucratŪ în 6 ȝile cu zelŪ și devotă-
mântŪ. După-ce însă 176 bărbaȝi români cu trei archierei în frunte ceruseră încă din 10 MaiŪ 1860 concesiune pentru înfiinȝarea unei societăȝi știinȝifice literare și de cultură pentru poporulŪ românŪ, ȝisa comisiune de 8 membrii, observândŪ *binevoitórele* intenȝiuni ale guvernulŪ din *acelea* ȝile, se fo-

loși de ocaziune ca să róge și ea din partea sa pe guvernul Maiestății Sale pentru concesiunea cerută spre a se înființa dorita Asociațiune.

Așa, pe călile susū arătate amū ajunsū noi ca să ne bucurămū de acēsta societate a nōstră, care pe lângă ce 'și are și scaunulū sēu fixū și stabilū, este totodată și ambulată, în cātū adecă — 'și póte ținea adunările sale dintr'unū anū în altulū în diverse regiuni ale țerei, pe unde este chieată, căci *nechiămată* ea află sub demnitatea sa de a se mișca din locū. Se pare însă, că familiile nōstre dotate dela Ddeū cu simțū mai practicū, precum și mai multe comune s'aū convinsū mai preste totū despre importanța suscitatalulū §. 21 ca și cum prin acela Majestatea Sa apostolică ar fi voitū să ȃică romanilorū: Voi ve lăudați că aveți o limbă latină, care arū putea sta alătura cu alte limbi înaintate, cum și că doriți să înaintați în sciințe, în arte și în tóte ramurile culturei adeverate, eară de cea spuriă și falsă vē sciți apăra. Eacă Eu vē permitū ca să umblați pe piciórele vóstre, să vē cultivați voi în de voi.

Comitetulū Dvóstră își dá sama în fie-care anū de progresele mai mari saū mai mici, care se observă în demersulū Asociațiunii nōstre. Membrii acestei societăți sciu între altele, că dēnsa în lipsa cea mare ce se simțise atâtū de inteligența superióră (juriști, mediciniști, ingineri, profesori gimnasiali, agronomi, silvicultori) în cei de ántei 20 de ani împărțise până în 1881 fl. 29.581 la 120 de studenți; 4910 fl. la 273 învățacei de meserii; 3400 fl. la scóle lipsite, 601 fl. în premii literare; preste acēsta cele doue esposițiuni de încuragiare, una la Brașovū din 1862, alta la Sibiiū din 1881 aū costatū pe membrii și pe exponenți preste 20 de mií fl., modestulū organū alū Asociațiunii „Transilvania“ care își servise totodată de magazinū pentru o sumă de documente istorice și pentru multe disertațiuni literare și sciintifice fórte prețioase a costatū și ea câteva mií.

Dela 1881 încóce se póte produce una altă serie și grupă de cifre în sute și mií, date totū numai cu scopū de

a înainta cultura la poporul român, până la suma considerabilă de preste 70 mii florini dedicați educației sexului femeesc în școlă și în internat, ceea-ce *nu* se mai putea trăgăna cu nici un preț, decât numai cu risicu de a rămănea noi între toate popoarele monarhiei de batjocura altora și de a provoca compătimirea românilor din țera vecină.

Se pôte că sumele întrate și eșite dela cassa Asociațiunei noastre în acești treizeci de ani trecuți unor membri li se vor părea considerabile, mai ales dacă s'ar adauge la acelea și celelalte sume dedicate spre aceleași scopuri de cătră unele despărțeminte spre mare lauda a lor. Din partea mea avându totuđeuna înaintea ochilor nenumeratele lipse și trebuințe de institute de cultură, nici dacă ni sară presenta toate acelea sume întreit mai mari ca întrate și ca eșite, nici decum nu le-ași numi considerabile.

Un fond sigur de un milion, cu venit fix de 50 mii este suma cea mai mică, care ar trebui să o avem la societatea noastră și acesta încă numai așa, dacă s'ar înmulți și averile clericilor române cel puțin cu câte un fond de un milion pentru fie-care diecesă și archidiecesă.

Puține sânt până acum fondurile Asociațiunii noastre care până astăzi nu fac nici două sute de mii; după mine însă pre lângă acelea fonduri în bani și în case avem un alt capital, cu carele nu se pôte compara totă acea avere materială, eară acel capital stă în *acestea* conveniri frățesci ale noastre, întru care bătrâni și tineri, cărturari și popor, bogați și săraci se apropie unii de alții din diverse regiuni ale țerei, își comunică ideile; familii cu familii fac cunoscințe în mai multe casuri pentru totă viața; agricultorii au ocaziune de a face experințe economice și mulți alții învață dintru o convenire precum este și acesta, mai mult decât dintr'o carte volumioasă; în fine chiar durerile și suferințele noastre comune aflându-ne mai mulți la un loc și încălđindu-ne sufletesce unii de alții, ni se par mai puțin simțite, mai alinate.

Pentruca în anul acesta să ne putem bucura de toate mai înainte atinsele folose spirituale avem domnilor membrii se mulțămim frățeștei invitații venite noue în anul trecut la adunarea din S. Reghin, care consimțise cu bucuria atât mai mare, cu cât ne era cunoscut la toți că aveam se venim într'un district, în care vulturul Romei se înfipse mai întâi pe pământul Daciei și în capitala ei, pe care inși Dacii în cea din urmă resbunare a lor o dedeseră flăcărilor, pentruca după aceea optimus Princeps se înalțe în locul unui oraș cu case de lemn o capitală în stilul Romei, în cât urmele aceleia se i se mai cunoscă încă și după 1786 de ani în mânia tuturor Vandalismelor fără număr și fără nume, câte au trecut preste această țară și preste poporul nostru. Am venit acum a doua oară la Hațeg după un period de ani 27 încă și din punct de vedere curat științific și etnografic.

În cele mai multe părți ale Transilvaniei se află urme ale domniei române până sus în Sylvania la Limes dacicus și până în fundul secuimei, dară bogăția cea mai mare de anticități române este constatată de către toți archeologii în comitatul acesta și în alu Albei inferioare.

Sunt aproape 400 de ani, decând bărbați din alte țări ale Europei deprinși a studia pe auctori clasici ai Greciei și ai Romei, veniseră la idea ca să ia în ajutorul studiului lor nu numai cărțile scrise, ci și pe martorii cei muți ai faptelor, adică monumentele aflate de asupra și cele desgropate de sub pământ, ruine, monete cu înscricțiuni și o mulțime de alte obiecte; de atunci Archeologia s'au știința despre monumentele vechi au înaintat foarte mult în alte țări. Din contra în țările locuite de magari și de români acea știință abia a fost cunoscută după nume înainte cu o sută de ani. În regiunile cele mai bogate de monumente, mai vîrtos de ale Romei; precum este Transilvania, Banatul Temeșiana, Banatul Severinului și Dobrogea, s'au continuat în modul cel mai barbar nimicirea lor, nu numai de către populațiunea rurală ne dusă la nici o școlă, ci chiar de

cătră proprietarii mari trecuți prin școle, încă și de cătră unele guberne așa, încâtă uneori ți se pare că vandalismul să făcuse înadinsă, cu scopă precugetată, ca dacă s'arū putea să se ștergă și cea mai mică urmă a domniei romane în acestea țeri. Numai după-ce cabinetulă imperială din Viena luase sub domnia lui Carolu VI. măsuri vigorose pentru adunarea și conservarea monumenteloră chiar în Viena, unde aă fostă transportate fôrte multe, aă începută și unii locuitorii indigenii seși deschidă ochii și se cunoscă importanța monumenteloră antice, nu din punctul de vedere politică, ci din ală sciinței curate și din ală culturei practice omenesci. La noi însă s'a întemplată și numai atâta abia dela începutulă acestui vécă. Cățiva bărbații serioși dintre patricianii sasiloră și ici coela câte ună aristocrată feudală iubitoră de sciință obiectivă scutită de scopuri unilaterale și rezervate, s'aă pusă pe adunare de monumente, pe descifrarea de inscripțiunii și pe colecțiunii numismatice cu multă cunoscință de lucru și cu diligență neobosită, cu adeverată pasiune ca unii membrii ai familiiloră Torma, Kemény, Kun, Fodor ș. a. Despre rezultate ne mărturisescă la loculă înteiă colecțiunile din Sibiiă în palatulă Bruckenthal și cele adunate la Clușă în museulă transilvană.

În țilele năstre și mai alesă dela 1880 încôce s'a fundată în capitala acestui comitată în Deva o *societate archeologică* compusă din membrii fundatori, ordinari, ajutătorii și onorari, cu mijlôce materialii prea puține, pe care însă le suplinesce în parte mare talentulă, zelulă, vastele cunoscințe specialii și diligența de feră a cătorva membrii ai sei. Colecțiunile făcute până acumă de cătră aceea societate sântă în adeveră respectabile, multă instructive pentru amicii sciinței, încâtă acelea 'i daă dreptulă la recunoscința publică. Una singură înpregiurare în cercetările acelei societății ne simțimă îndemnată a o releva cu acestă ocașiune, cu scopă de a ne înțelege ca bunii patrioții unii cu alții.

Cățiva membrii adecă dintre cei mai erudiții ai numitei societăți archeologice se ocupă nu numai cu predilecțiune, ci

și cu mare pasiune de originea, de trecutul, de colonizarea poporului român, de drepturile pe care acesta le va fi avut și s'au de care va fi fost lipsit în această țară.

Pentru ca se p^otă ajunge la vre un^u rezultat^u o^re-care, d^enșii se îngr^opă în bibliotece, adună la un^u loc^u sute și miⁱ de citate mai lungi, mai scurte, fragmente, îndigetări, apoi le alătură, le combină, le întregesc cu o mulțime de gâciturⁱ, bunăo^ră ca Roesler, ca Hunfaly etc. : cu „wahrscheinlich, es scheint, vielleicht, es ist möglich, nach meiner Meinung“ și altele ca acestea, tot^u atâtea gâciturⁱ și fantasii, de care eu numai la Hundsorfer aflasem^u apr^ope una sută. Istoria înse nu se scrie cu „dacă, cu p^ote, cu mi se pare, nici pe placul^u fantasiei ei cu date positive.

Eu cred^u că toți membrii societății noastre vor^u fi de acord^u cu mine, dacă voi^u declara la locul^u acesta, că românii se simt^u onorați orⁱ când află că bărbații serioși și de buna credință se ocupă nu numai de originea și de trecutul lor^u, ci chiar^u și atunci când li se accentuează scăderile și vițiile lor^u pentru ca se li se dea ocașiune de a le cun^oșce și de ale corege. Din contra orⁱ când cineva pl^ecă din câte o hipotesă, din vre-o urmă istorică întunec^osă cu tendința învederată de a ascunde orⁱ altera originea poporului român s'au ai înegri trecutul așa, ca și când^u alt^u popor^u mai decădu^t nu s'ar mai afla pe fața pământului; atunci tendința scriitorului este învederată el^u a lunecat^u și s'a rătăcit^u în labirintul^u politiceⁱ militante, ceea-ce nu este permis^u ca să facă nici un^u om^u care dⁱce că cultivă știința pentru știință, eară nu pentru scopuri politice.

Aceia dintre noi cari au urmărit^u în acesti^u de ce anⁱ activitatea societății arheologice, au întâmpinat^u la unii membrii și abateri de acestea dela scopul^u cel^u adeverat^u al^u științei; și încă uneori în mod^u demonstrativ și în ton^u provocătoriu față cu poporul român mai virtos^u atunci, când^u ei discută în nenumerate variațiuni vechimea noastră în țerile acestea. În loc^u de a considera cestiunea pur^u și simpl^u ca o tesă istorică, ei fac^u din tr^ensa cestiune de stat^u.

Drepturile omenesci civile politice, bisericesci nu se mai câștigă și nu se mai perd^u din cauza că cutare popor^u ar^u

fi mai vechiū saū multū mai ȃrȃiū venitū în vre-o țeră oricare. Acestū adevērū practicū și pipăitū îlū cunoscū româniī; arū sta înse fôrte bine și archeologilorū ardelenī dacă s'arū emancipa odată de sub jugulū ideilorū feudalistice celū puținū pre cătū timpū facū săpăturī în amfiteatrulū dela Sarmisegetusa și studiază cultulū lui Mithras și alū numerôsolorū divinităȃi etnice din Dacia.

În cestiunea naȃionalităȃi nōstre scriitorīi din clasa celorū caracterisaȃi mai în susū se încurcă și mai înfricoșatū. Despre originea poporului romănū curatā s'aū amestecatā, latinā orī dacă, orī slavā vorū se judece ômenī cariī saū nu cunoscū nimicū din limba nōstrā, saū o cunoscū numai pe cătū vorū fi învȃțatū cāteva cuvinte în vre-unū satū undeva. Ei nu sciū nici atāta, cā ȃilele sȃptȃmānei pōrtā la noi numele divinităȃilorū Romei. Ei n'aū făcutū nici unū studiū comparativū între mitologia etnicā și între credinȃele poporului nostru, numite *superstiȃiuni*, care înse tōte sântū resturi din religiunea etnicā, unele conservate întocma, altele transformate în personaje creștinesci. Așa de exemplu poporulū romănū în locū de Jupiter tonans, are acum pe s. Ilie, în locū de Neptunū corabierīi adorā pe sf. Nicolae.

Nici o femeie adevērātū romănā nu vei afla, care se nu scie de Sānta Vinerē, și biserica Sānta Vinerī dela Bucuresci este cea mai bine cercetatā de cātrā femei. Lui Mars îi este sacrā sēra de Marȃi, pentru-cā Marȃolea este rēsbunātorīū. Serbarea Joilorū dintre Pasci și Rusaliī nici pānā în ȃiua de astăȃi nu s'aū pututū cassa în tōte regiunile locuite de romāni. Multime de serbātorī romānesci sântū identice în scopū și în anotimpū cu cele etnice de înainte cu dōue miī de ani. Cele mai multe datine, cerimonīi, superstiȃiuni pe care le vedemū observate cu rigōre la nascerī, la nunte, la îngropăciuni și dupā aceea la pomenī altele la secerișū, tōmna la culesū de viī, le aflāmū observate așa precumū se citescū în scriitorīi Romei*).

Și ce sântū icōnele în casa sātēnului romănū cu cătū mai vechī cu atātū mai sacre, decātū ceea-ce aū fostū în miī

*) Veȃi cultulū pāgānū și creștinū de Dr. At. M. Marienescu Tom. I. Serbātorile și datinele romāne vechī. Bucuresci 1884. Veȃi și colecȃiunea lui G. Dem. Teodorescu, Bucuresci 1885.

de ani. Lares et senates în totă viața religioasă a locuitorilor Italiei și preste totu ai ginteii latine până la pătrunderea creștinismului printre poporă.

Se'și ia ostenelă arhiologii germani, maghiari și ori-cari alții ca se studieze viața femeii antice din lumea latină așa precum se presentă ca în scriitorii clasici într'o mie de ani până a nu fi alterată prin popóre asiatiche și africane, se aflu cu ce se ocupa ea în casă, pentru-ce mergea ea cu daruri, cându la templul Junonei, cându la alu Venerei, și alteorii la alu Cererei. Se întrebe mai de parte, care era eminentă vocațiune religioasă a virginelor Vestale și ce representa divinitatea Vesta.

Se între apoi în casa modestă a femeii române din ori-care parte a Daciei și dacă ea va voi se stea de vorbă cu streinul, se întrebe ce însemnéță mersul la biserică în haine curate, odată cu prescura și cu faclia, alteorii cu părăstasă, în casuri anumite cu coliva, în Sâmbăta morților cu prinose s'aũ cu câteva pâni, cu vinu și cu temeia, pe care cine nu o avea o suplinea cu farina sărată; *mola salsalitant, qui thura non habent*, are undeva Plinius.

Tóte acestea și fórté multe alte acțiuni rituale le-aũ avut popórele latine înainte cu doué miĩ de ani, le aũ și românii astădi, după dóue miĩ de ani.

Societatea archeologică din Deva și cea archeologică din Temișóra vorũ face fórté bine dacă pre lângă marea ostenelă ceși punũ la descoperirea monumentelor mórte, nu'și vorũ pregeta se'și împarță activitatea examinându și monumentele vii, pe care le aũ cu sutele de miĩ împregiurulu lorũ și în aceleai regiuni în care se aflu și dênșii.

După-ce însé noi scimũ cu toții, că este nespusu de greu, ca neromânii se căștíge încrederea femeii române, s'ar conveni ca în casuri anumite se venimũ noi în ajutoriũ barbaților cari caută informațiuni în interesulu sciinței, eară nu alte interese străine de sciință.

M'amũ simțitũ obligatũ a reflecta cu acéstă ocașiune, deși fórté pe scurtũ, la cele ce se întemplă pe acestu pământũ clasicũ în interesulu sciinței, cu scopũ precumũ credũ eu, ca

se p^otă ^omeniⁱ face compara^{ti}une între civiliza^{ti}unea antică și între cea modernă; între cultura lumei latine de odinioară și între selbătăcia care a urmat^u în locul^u aceleia.

Ar^u fi mai remas^u ca se ating^u ceva și despre portul^u românesc^u; în punctul^u acesta înse ne a^u preocupat^u secul^u femeescu spre bucuria n^ostră și spre mare on^ore a d-lor^u, care mie mi-a remas^u ca se depun^u acelea spre vedere o scenă de pre columna lui Traian^u, din care putem^u cun^osce unele porturi de înainte cu 1800 de anⁱ.

Eară după acestea declar^u ședin^{ta} adunării generale deschisă spre a trece la lucrările prev^ozute în programă.

16 August^u n. 1891.

George Bari^{ti}u.

BIBLIOGRAFIA.

Trei Suvenirⁱ, de *Constantin^u de Stamati Ciurea*, membru al^u institutului literar^u din Paris^u, al^u institutului de bele arte din Viena si al^u institutului sci^{en}țific din Moscva. Cernău^țu, tip. Silvestru M. Andrievicⁱ.

Curs^u practic^u de Aritmetică, pentru școlele poporale române, întocmit^u de prof. *Arseni^u Vlaicu*, partea I și a II, pentru anⁱ I, II, III și al^u IV de școlă. Editura libr. N. Ciurcu, Brașov^u.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 350/1891.

Proces^u verbal^u

al^u comitetul^u *Asocia^{ti}unii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român^u*, luat^u în ședin^{ta} dela 5 Septemv^{re} n. 1891.

Președinte: G. Bari^{ti}u. Membriⁱ prezen^{ti}: Ioan^u Hannia, I. St. Șulu^țiu, Parteni^u Cosma, I. V. Russu, Ioan^u Papi^u, I. G. Pop^u, L. Simonescu, I. Cre^ștu, N. Togan^u, Gerasim^u Candrea.

Secretar^u: Dr. I. Crișian^u.

Nr. 125. Președintele, dl^u G. Bari^{ti}u, binevent^oază pe nou alesul^u membru al^u comitetului în locul^u dlui Elia Măcellari^u repositat^u în decursul^u anului, pe dl^u I. Papi^u.

— Spre știin^{ță}.

Nr. 126. Dlă Ioană Popescu directoră ală școlii civile de fete cu internat ală Asociațiunii prin hârtia dto 7 Iulie a. c. Nr. 85, prin care a subșternut spre censurare rațiociniul școlii pentru anul scol. 1890/91 cere să fiă dispensată dela purtarea mai departe a oficiului de directoră, respective să i se primescă demisiunea din postul de directoră, cu care a fost onorată. (Ex. Nr. 217/1891).

— Se primesce demisiunea dlui Ioană Popescu din postul de directoră dela școlă Asociațiunii, esprimându-i-se recunoștința comitetului pentru serviciile prestate, ear cu purtarea mai departe a numitului oficiu de directoră se încredințează în mod provisoru secretară II ală Asociațiunii, dlă Dr. I. Crișană. Totă odată se hotărește să se facă pașii de lipsă pentru dobândirea dreptului de publicitate pentru școlă Asociațiunii, după-ce s'a satisfăcut ș-lui 103 art. de lege XXXVIII din 1868.

Nr. 127. Iosif Schiopulă, studentă de clasa V. gimnasială în Blajă și stipendiată ală Asociațiunii transilvane, își justifică sporulă făcută în studii în periodulă din urmă ală anului scol. 1890/1 (Ex Nr. 221/1891).

— Spre sciință.

Nr. 128. Direcțiunea despărțământului XXXII (D.-Sânt-Mărtină) ală Asociațiunii transilvane prin hârtia dto 9 Iulie a. c. subșterne spre revisuire protocolulă subcomitetului respectivă dela 8 Iulie a. c.

Din protocolulă subșternută se vede :

a) că s'au dispusă cele de lipsă pentru a se procura sigilulă trebuinciosă ;

b) că s'au luată măsurile de lipsă pentru incassarea restanțiloră ;

c) subcomitetulă va stăruși pe lângă adunarea generală a despărțământului, ca banii întrași din taxe dela membrii ajutători, din contribuiri benevole și din venitulă eventualeloră petreceri să se pôtă întrebuița pentru acoperirea trebuințeloră despărțământului; în special se voră crea din acei bani 2 premii de câte 1 ₰ pentru învătăorii din despărțământă, cari voră arăta mai mare progresă în pomărită, în împletitulă cu paie, cu nuiete și papură, ear 5 fl. v. a. se prelininează pentru anulă viitoră ca spese de biroă ;

d) s'a luată inițiativa pentru arangiarea unei petreceri cu ocaziunea adunării generale a despărțământului, care se va ține în Cetate-de-baltă la 2 Augustă a. c. ;

e) comitetulă centrală e rugată a le trimite mai multe esemplare din statutele și regulamentele Asociațiunii. (Ex. Nr. 224/1891).

— Cuprinsulă protocolului subșternută servesce spre sciință cu aceea, că tipăriturile cerute li s'au trimisă încă la 13 Iulie a. c.

Nr. 129. Direcțiunea despărțământului XVII (Dejă) ală Asociațiunii transilvane prin hârtia dto 6 Iulie a. c. Nr. 34 subșterne spre revisuire protocolulă adunării generale a despărțământului, ținută în Dejă la 6 Iulie a. c., dimpreună cu acuzele lui și cu suma de 101 fl. taxe întrate dela membri ordinari și ajutători.

Din protocolul subșternut se vede :

a) s'a cetit raportul general al subcomitetului și s'a luat spre știință ;

b) s'a distribuit 2 premii de câte 10 fl. unul lui Ioan Florianu, învățcelu de tîmplărie, și altul lui Michailu Popu, învățcelu de cismărie, ambii de nascere din raionul despărțemintului ;

c) s'a hotărît să se solvească secretarului restul de 12 fl. din remunerațiunea de 20 fl., ce i s'a votat la anul 1888 pentru purtarea protocoalelor etc. ;

d) atăt premii de mai sus căt și restul din remunerațiunea secretarului se voru acoperi din venitul balului, ce se arangiază ;

e) s'a stabilit statutele bibliotecei poporale române din Dej ;

f) se reconstitue subcomitetul, aleși fiind :

1. Director : dl. August. Muntenu ; 2. Membrii în subcomitet : d-nii Gabrielu Manu, I. Vele, Dr. Teodoru Mihali, Teod. Hermanu, G. Gradovicu, Alex. Chereștu ; 3. membrii suplenți în subcomitet : d-nii I. Goronu, Florianu Hatoșu, I. Chereștu și Petru Mureșanu ;

g) s'a decis, ca la adunarea generală a Asociațiunii, ce se va ține în estu-anu în Hațegu, să mergă cine pôte, fiindu priviți ca mandatarii ai despărțemintului ;

h) s'a decis, ca despărțemintele Asociațiunii din vecinătate să-și trimită reprezentanții lor la adunările generale ale despărțemintelor. (Ex. Nr. 225/1891).

— Se adeverește primirea sumei 101 fl. intrate din taxe de pe la membrii vechi și noi din despărțemintu. Suma intrată s'a transpus la cassa Asociațiunii spre contare în regulă ; membrii noi voru primi diploma în sensul statulelor.

Cuprinsul protocolului subșternut servește spre știință.

Nr. 130. Dl. Mihailu Andreica din Câmpeni prin hârtia sa dto 30 Iunie a. c., respundendu la hârtia acestui comitetu dto 27 Aprilie a. c. Nr. 134, în care i s'a cerut părerea în cauza vinderii realităților din lăsămintul fericitilor Avramu și Ioan Iancu din comuna Vidra de sus și a ofertului de 2500 fl. făcutu pentru obținerea numitelor realități de dl. Iosifu Gomboșu, învățatoru în Vidra de sus, arată, că fiindu la fața locului în Vidra a aflatu, că casa e în stare bună dar părăsită, ca ori-ce casă nelocuită ; móra e atăt de ruinată, încăt numai din fundamintu s'arü mai pute repara ; parcelele de pământu, în deosebii cele din lăsămintul fericitului Avramu Iancu, ne fiindu bine îngrijite, s'au cam sêlbătăcitu ; arată în fine, că mai mulți locuitori din partea locului și-au exprimat dorința de a reflecta la realitățile de sub întrebare și au promis, că și dacã vorü întra oferte cu prețuri chiarü mai mari de 2500 fl. să nu se încheie contractu înainte de a fi întrebatu primul oferentu, dl. Iosifu Gomboșu, care probabilü asemenea

va oferi prețuri mai mari. Pentru casul, că n'arū intra alte oferte, dlū Andreica e de părere, că s'arū putē primi ofertulū dlui Gomboșu, s'au apoi să se stipuleze condițiunile trebuincioase și să se vëndă realitățile desū numite pe calea licitațiunii, de-ocamdată numai cele din lăsămēntulū după fericitulū Avramū Iancu.

În legătură se presentă hârtia dto 14 Iulie a. c. a dlorū Ioanū Iancu, preotū în Vidra de susū și Avramū Iancu, servitorū de pădure totū în Vidra de susū, în care, 'ca de aprōpe înrudiți cu fericitiū Avramū și Ioanū Iancu, își exprimă dorința de a cumpēra mai alesū realitățile din lăsămēntulū după Avramū Iancu. oferindū pentru acelea suma de 2000 fl. erū pentru casă, dreptū chiriā anuală suma de 20 fl.; acēsta din urmă însă numai pentru casulū, când nu s'arū afla alți chiriași.

Pentru casulū, când comitetulū nu ar fi aplicatū a le vinde numai numita parte a realităților, susū numiți domni oferă pentru tōte realitățile suma de 3500 fl. erū pentru casă totū suma de mai susū. Domniī oferenti punū comitetulū în vedere o sumă și mai mare de 3500 fl. pentru casulū, cândū s'ar găsi cineva, care să ofere mai multū, fiindū gata chiarū la jertfe numai să nu trecā averea de sub întrebare în mână streine, și speră, că între oferenti egalī li se va da dēnșilorū întâiātate.

Ce privesce plătirea sumei oferite, numiți domni cerū favorulū de a putē solvi la încheierea contractulū numai a patra parte din prețulū oferitū erā restulū a-lū putē plăti în 3 rate egale anuale. Pentru casulū, când favorulū cerutū nu li s'ar putē acorda, oferenti vorū căuta a plăti prețulū întregū la încheierea contractulū. (Ex. Nr. 210 și 233/1891).

— Realitățile de sub întrebare se vorū vinde pe calea licitațiunii publice cu rezervarea dreptulū de aprobare alū comitetulū. Dreptū prețū de eschiāmare se ia ofertulū domnilorū Iancu și anume:

a) numai pentru realitățile din lăsămēntulū lū Avramū Iancu suma de 2000 fl.

b) pentru realitățile din ambele lăsăminte suma de 3500 fl.

Dreptū prețū de eschiāmare pentru închirierea casei din lăsămēntulū lū Avramū Iancu se ia suma de 30 fl.

Vadiulū de 10%, ce este a se depune, se va socoti în rata ultimă.

Achitarea are se urmeze în 4 rate, și anume:

rata I-a la 15 zile dela aprobare, rata a II-a la $\frac{1}{2}$ de anū dela cea dintāiū și așa mai de parte totū la $\frac{1}{2}$ de anū cu 6% interese.

De comisarū la licitațiune se numesce dlū Michailū Andreica.

Nr. 131. Direcțiunea despărțēmēntulū IX (Orēștie) alū Asociațiunii transilvane prin hârtia dto 1 Iulie a. c. subșterne spre revisuire protocolulū subcomitetulū dto 12 Iunie a. c. notificandū, că adunarea generală a despărțēmēntulū a fostū conchiāmata pe 14/26 Iulie a. c.

Din protocolul subșternut se vede:

a) că institutul de credit „Ardeleana” din Orăștie a donat despărțământului pentru trebuințele locale suma de 100 fl.;

b) că adunarea generală a despărțământului va fi rugată a încuviința, ca din suma de mai sus să se creeze 3 premii de câte 20 și 10 franci: unul pentru acel pomolog din comuna, unde se va ține adunarea generală, care va fi sădit cu succes mai mulți altoi în anul respectiv; altul pentru cea mai frumoasă țesătură din cânepă ori lână produsă în sat și al 3-lea pentru cea mai frumoasă grădină de legumi din sat; în fine totu din suma de 100 fl. să se creeze un premiu de 60 franci pentru cea mai bună colecție de poezii populare, culese pe teritoriul despărțământului;

c) publicul din cercu a fost invitat prin un apel să participe în număr câtu mai mare la adunarea generală;

d) locul pentru proxima adunare generală va fi, cu aprobarea adunării generale, comuna Romos. (Ex. Nr. 236/1891).

— Cuprinsul protocolului subșternut servește spre știință.

Nr. 132. Cassarul Asociațiunii, dl G. Candrea, urmându în tocmă concludul acestui comitetu din ședința dela 20 Innie a. c. Nr. prot. 96, prezintă unu preliminaru de spese în suma de 255 fl. 98 cr. pregătitu de dl architectu G. Maetz și altulu în suma de 161 fl. pregătitu de dl Nerlinger, pentru adaptarea unei spălătorii în edificiulu Asociațiunii, strada morii Nr. 8 (Ex. Nr. 239/1891).

— Cassarul Asociațiunii, dl G. Candrea, se autorisază a pune la cale adaptarea spălătoriei între marginile preliminarului pregătitu de dl Nerlinger.

Nr. 133. Direcțiunea despărțământului VII (Hațeg) alu Asociațiunii transilvane, prin hârtia dto 16 Iuliu a. c., subșterne spre revisuire protocolulu adunării generale a despărțământului dela 13 Iulie a. c.

Din protocolul subșternut se vede:

a) că adunarea își exprimă prin sculare condolența față cu regretabilulu casu de mörte alu fericitulu Ioan Rațu, protopresbiteru și directoru alu despărțământului;

b) ca președinte ad hoc s'a alesu dl Avelu Popu Bociatu, protopopu în Grădisce, ear notaru N. Trimbițoiu, învățatoru în Grădisce;

c) că s'a alesu directoru, în locul fericitulu Ioan Rațiu, dnulu Ioan Ianza, vicaru în Hațeg, ér' membru în subcomitetu, în locul dlui I. Ianza, dnulu Paulu Oltenu, învățatoru în Hațeg;

d) că s'a înscrisu membru ordinaru alu Asociațiunii, solvindu taxa prescrisă, dnulu Ambrosiu Bârsanu, primaru în Hațeg. (Ex. Nr. 240/1891).

— Cuprinsul protocolului subșternut servește spre știință cuitându-se primirea sumei de 6 fl. v. a., care s'a transpusu la cassă spre contare în regulă.

Nr. 134. Dlă Alexandru Bohățelă prin hârtia dto 15 Iulie a. c. încunoscinteză, comitetulă că pentru pertractarea remasului după fericitulă Ladislaă Vajda, care a testatū și Asociațiunii unū legatū de 200 fl. v. a., s'a defiptū terminulă pe 28 Iulie a. c. (Ex. Nr. 243/1891).

— Spre sciintă cu aceea, că pe cale presidială a fostū plenipotentatū dlă Alexandru Bohățelă a reprezenta Asociațiunea în cauza acēsta.

Nr. 135. Înaltulă ministeriū reg. ung. de comerciū, prin hârtia dto 25 Iunie a. c. Nr. 36506, încunoscinteză comitetulă pe calea oficiului de vice-comite alū comitatului Sibiului, că înaltū același a luatū la cunoscintă cele raportate de comitetū în cauza lăsămētului după fericitulă Gregoriū Hangea din Maierū, impunēndū-i a purta evidența recerută despre acestū lăsămētū, ēră după licuidarea lui a-ī face raportū imediatū. (Ex. Nr. 248/1891).

Nr. 136. Direcțiunea despărțēmētului XXIX (Mediașū) alū Asociațiunii transilvane subșterne spre revisuire protocolulă adunării generale a despărțēmētului dela 2 Iunie a. c.

Din protocolulă subșternutū se vede:

a) că s'a încassatū dela membri suma de 178 fl. și s'aū făcutū înscrieri nōuē;

b) că proxima adunare generală se va ținē în Bertanū; terminulă s'a defiptū pe a 3 a di de Rusalī 1892;

c) ca delegați la adunarea generală din Hațegū aū fostū aleși domnii Ioanū Moldovanū protopopū, Ioanū Chendi administrat. protopopescu și Dionisiu Romanū candidatū de avocatū, cari aū fostū imputerniciți a invita adunarea generală din anulū 1892 saū 1893 a Asociațiunii în Mediașū, dacā se vorū fi couvinsū că asemenea lucru arū fi cu putință;

d) că dnulă Popescu Pavelū preotū în Bórta a țnutū unū discursū „despre conlucrarea tuturorū în concordie“, dlă Dionisiu Romanū altulă despre tema: „Ce deosebire este între donațiune și testamentū; de câte soiuri e testamentulă, și în deosebi care sūntū recerintele formale ale testamentului“?; în fine d-lū Ioanū Moldovanū, directorū, cetese o disertațiune: „Despre femeea română“. (Exh. Nr. 249/1891).

— Cuprinsulă protocolului subșternutū servesece spre sciintă.

Nr. 137. Dlă Dr. Const. Moisiulă din Năsēudū prin hârtia dto 18 Iulie a. c. Nr. 1. încunoscinteză comitetulă, că pentru reorganizarea despărțēmētului Năsēudū adunarea generală a despărțēmētului Năsēudū a fostū convocată pe 2 Augustū a. c. (Ex. Nr. 253/1891).

— Spre sciintă.

Nr. 138. Dlă Alexandru Popū, învățatorū în Hēsdate, cere unū ajutorū pentru a putē învăța vre-unū instrumentū musicalū. (Ex. Nr. 254/1891).

— Nedispunēndū Asociațiunea de mijlōce cu asemenea me-nițiune, cererei învățatorului Alexandru Popū nu se pōte satisface.

Nr. 139. G. Vătășană abiturientă gimn. și fostă stipendistă ală Asociațiunii mulțumescă pentru stipendiulă avută. (Ex. Nr. 260/1891).

— Spre știință.

Nr. 140. Direcțiunea institutului de credită și economiă „Albina“ din Sibiiu prin hârtia dto 28 Iulie a. c. Nr. 17355 ne transmite estrasulă contului nostru curentă încheiată cu 30 Iuniu a. c. cu ună saldă de 1232 fl. 60 cr. în favorulă Asociațiunii, dimpreună cu listele de contribuire în favorulă școlei civile de fete pe semestrulă I ală a. c. (Exh. Nr. 268/1891).

— Estrasulă contocurentului se transpune cassarului spre a-lă asemăna cu cărțile Asociațiunii și a raporta comitetului despre starea lucrului. Listele de contribuire se voră publica în organulă Asociațiunii.

Nr. 141. Nistoră Căndea din Sărata, comitatulă Făgărașului, cere ună ajutoră pe sēma fiului seu Dumitru, stud. de clasa III gimn. în Brașovă. (Ex. Nr. 280/1891).

— Petentele se avisēză la concursulă, ce se va escrie.

Nr. 142. Mihailă Mureșană stud. de clasa II gimn. în Gherla orfană de ambiă părinți, cere ună stipendiă să-și potă continua studiile. (Ex. Nr. 282/1891).

— Petentele se avisēza la concursulă, ce se va escrie.

Nr. 143. Direcțiunea despărțēmētului nou înființată XXVIII (Agnita) prin hârtia dto 28 Iulie a. c. Nr. 5 subșterne spre revisiune procesulă verbală ală adunării constituante dela 23 Iunie a. c. și ală primei adunări generale dto Rodbavă 19 Iulie a. c. dimpreună și suma de 65 fl. 60 cr. taxe întrate dela membri.

Din procesulă verbală ală adunării constituante se vede:

a) că după constituirea provisorică s'aă făcută mai multe înscrieri de membri;

b) că s'a organizată despărțēmētulă, alegēndu-se directoră Dlă Sabină Piso protopopă; notară dlă Daniilă Constantinescu preotă, cassariă dlă Ioachimă Părău preotă, membri în subcomitetă domni: Ioană Cocoșă preotă, Ioană Răgnelă preotă, George Răgnelă învățătoră, Ioană Ienciu economă, Moise Dârlogea notară, Emiliu Mandocea învățătoră.

c) s'a decisă, ca proxima adunare generală să se țină în Rotbavă la 19 Iulie a. c.

Din procesulă adunării generale dela 19 Iulie a. c. se vede:

a) că s'aă făcută înscrieri de membri, încassāndu-se suma de 65 fl. 60 cr.

b) că biroulă a fostă însărcinată cu încassarea taxeloră restante;

c) satorirea budgetului pro 1892 s'a amēnată până la proxima adunare, oferindă directorulă a purta eventualele spese până atunci din ală său;

d) subcomitetul a primită însărcinarea se institue agenturile comunale în conformitate cu regulamentul;

e) s'a decisă, că dacă pentru proxima adunare generală nu se va însinua nimenea dintre membrii cu vre-ună operată, subcomitetul să fiă îndatorată a se presenta cu unul;

f) proxima adunare se va ține la 29 Septemvre a. c. în comuna Calboră. (Ex. Nr. 283/1891).

— Cuprinsulă protocoleră subșternute se ia cu aprobare și cu mulțumire la cunoscintă. Primirea sumei de 65 fl. 60 cr. se cuitéză; suma însași a fostă transpusă la cassă spre contare în regulă. Membrii noi voră primi diploma fără amênare.

Nr. 144. Ioană Rațiu, abiturientă gimnas. și fostă stipendistă ală Asociațiunii mulțumescă pentru stipendiulă avută. (Exh. Nr. 261 și 286/1891).

— Spre sciintă. Stipendiulă de 50 fl. pe ană din fundațiunea Dobâca, pe care l-a folosită până la finea anului scol. 1890/1 Ioană Rațiu, fiindă merită pentru studenți dela gimnasiu, se declară vacantă, ér' pentru conferirea lui se escrie concursă.

Nr. 145. Tinerulă Teodoră Beșteleu, faură, mulțumindă pentru ajutorulă avută de 25 fl. în timpulă câtă a fostă la învățatură, cere să i-se libereze rata I pro anulă curentă, deși a fostă eliberată ca calfă deja în Aprilie a. c. (Ex. Nr. 259/1891).

— Urmândă usulă din trecută, cererea lui Teodoră Beșteleu se încuviințéză în vederea că a fostă 4 luni din anulă curentă la învățatură, și i se liberéză rata primă cu 12 fl. 50 cr.; ajutorulă de 25 fl. folosită de T. Beșteleu se declară cu 1 Iulie a. c. vacantă, pentru conferirea lui se escrie concursă.

Nr. 146. Pavelă Cotețiu din Finteușulă mare, stud. de cl. IV. gimn. în Baia-mare, orfană de ambiă părinți cere ună stipendiū baremă de 100 fl. spre a-și putea continua studiile (Ex. Nr. 288/1891).

— Petentele se aviséză la concursulă ce se va escrie.

Nr. 147. Dlă Vasile Olténă, cassarulă despărțemântulă XX. (Blajă) subșterne suma de 124 fl. taxe dela membrii vechi și noi, cerendă ca membriloră să se extradee diploma. (Ex. Nr. 289/1891).

— Suma de 124 fl. s'a primită și transpusă la cassa Asociațiunii spre contare în regulă, ceea-ce prin acésta se constată.

Membrii noi voră primi în curendă diploma.

Nr. 148. Dlă Dr. Ludovică Meheșă, vréndă a împlini ultima voință a fericitulă său sceru, a dlui Simeonă Manguica, fostă avocată și membru ală academiă române în Bucuresci, transpune pe séma bibliotecii Asociațiunii, pe lângă consemnare, întréga bibliotecă a acestui din urmă, constătătoare din 486 opură în 728 tomură. (Ex. Nr. 290/1891).

— Se cuitéză cu mulțumită și recunoscintă primirea cărțiloră donate și bibliotecarulă primescă însărcinarea a le încorpora la biblioteca Asociațiunii.

Nr. 149. Direcțiunea despărțământului XXI (Năsăud) prin hârtia dto 4 Augustă a. c. Nr. 3 subșterne spre revisuire protocolulă adunării generale pentru reorganizarea despărțământului dela 2 Augustă a. c. dimpreună și suma de 43 fl. 50 cr. taxe dela membri vechi și noi, cerëndu a se lua la cunoscintă reorganizarea despărțământului, a se trimite membrilor noi diploma și a se trimite direcțiunii exemplare din statutele și regulamentele Asociațiunii, apci tipărituri: dechiarățiunii și registre pentru membri.

Din protocolulă subșternutū se vede:

a) că după constituirea provisoră s'au făcutū înscrieri de membri noi, stabilindu-se lista tuturor membrilor din despărțământū;

b) s'a stabilitū consemnarea comunelor, care compunū teritorulă acelu despărțământū;

c) urmândū la ordine reorganizarea despărțământului, la propunerea unei comisiunii de candidare se alegū:

Directorū: dlū Dr. Constantinū Moisilū, secretarū: dlū Gregoriū Pletosū, casariū: dlū Octavianū Barițiū, controlorū: dlū Gavrilă Scridonū; membri în subcomitetū: domnii Ioanū Ciocanū, Michailū Făgărașanū, Petru Verticū, Gerasimū Domide, Dr. Pavelū Tancu și Ioanū Iarda;

d) s'a decisū a se trimite pe la preoții locali din comunele aparținătoare despărțământului liste și dechiarățiunii pentru înscrierea de membri;

e) defigerea locului unde și a timpului cândū să se țină proxima adunare se încrede subcomitetului. (Ex. Nr. 292/1891).

— Se adevéresce primirea sumei de 43 fl. 50 cr., care sumă s'a transpusū la cassa Asociațiunii spre contare în regulă. Membrii noi vorū primi diploma fără aménare.

Reorganizarea despărțământului se ia cu aprobare și cu mulțumire la cunoscintă, de asemenea și întregū cuprinsulă protocolului subșternutū. Tipăriturile cerute se vorū trimite la adresa direcțiunii.

Nr. 150. Direcțiunea nouînființatului despărțământū XXIV (M. Oșorheiū) prin hârtia dto 5 Augustă a. c. Nr. 4 subșterne spre revisuire protocolulă adunării constituante ținute în comuna Bandulū de câmpie la 1 Augustă a. c. dimpreună și suma de 42 fl. taxe întrate dela membri.

Din protocolulă subșternutū se vede:

a) că după constituirea provisoră s'au făcutū înscrieri de membri, încassându-se dela membri ordinarī suma de 42 fl. érū dela membri ajutătorī suma de 14 fl. 63 cr.;

b) s'au alesū: directorū dlū Basiliū Hossu protopopū; membri în subcomitetū: dnii Nicolaū Maneguțū protopopū, Maximilianū Codarcea administr. protop., Petru Pipoșū jude de tablă, Ioanū Manu proprietarū, Ioanū Pantea preotū, Filipū Popū preotū;

c) ca delegați pentru adunarea generală din Hațegü s'aü aclamatü dnii: Maximilianü Codarcea și Petru Pipoșü;

d) fixarea locului și a timpului pentru proxima adunare a despărțemântului se încrede subcomitetului.

În comitivă se cere pe lângă cuitarea sumei de 42 fl. încuviințarea, ca suma de 14 fl. 63 cr. întrată dela membrii ajutători să pótă fi folosită pentru trebuințele despărțemântului. Totü în numita hârtie se arată, că constituindu-se comitetul, s'aü alesü cassarü: dlü N. Maneguțiü, controlorü: dlü P. Pipoșü ér actuarü: dlü Ioanü Pantea. (Ex. Nr. 295/1891).

Se adeverește primirea sumei de fl. 42 v. a., care sumă s'a transpusü la cassa Asociațiunii spre contare în regulă. Reorganizarea despărțemântului se ia cu aprobare și cu mulțumire la cunoscință. Reținerea sumei de 14 fl. 63 cr. pentru acoperirea trebuințelor despărțemântului se încuviințază cu adausulü, ca prin pregătirea la timpulü seü a unui budgetü să se facă evidentü modulü, cumü se folosescü banii reținuți. Cuprinsulü protocolului și alü hârtiei direcționale servescé spre sciință, cu adausulü, că membrii noi vorü primü fără amênare diploma.

Nr. 151. Dlü Ioanü Hătëganü v. protopopü în Dergea, însărcinatü din partea acestui comitetü cu datulü 30 Maiü a. c. sub Nr 149 cu conducerea lucrărilor pentru organisarea nouînființatului despărțemântü XIX (Ciachi-Gârbeu), subșterne prin hârtia dto 5 Augustü a. c. protocolulü adunării constituante dela 1 Augustü a. c. dimpreună și suma de 16 fl. taxe dela membri ajutători.

În hârtia sa dlü protopopü Hătëganü arată, că, pe lângă tótă ostenéla ce și-a datü, abia i-a succesü a întruni la adunarea constituantă cațiva inteligenți și ómeni din poporü, dintre cari nici unulü nu e membru ordinarü alü Asociațiunii; dintre cei de față s'aü făcutü mai mulți înși membri ajutători, și ca să se facă ceva s'a pășitü cu aceștia la constituire. Dlü protopopü cere să se aprobe excepționalminte lucrulü sevirșitü și dênșii vorü contribui pe alte căi la înaintarea scopurilorü Asociațiunii. Pentru casulü, cândü aprobarea cerută nu s'arü putea da, atunci despărțemântulü de sub întrebare arü fi să se descompună, trecëndü comunele din cerculü pretorialü Ciachi-Gârbeu la despărțemântulü Dejului ér' cele din cerculü Almașului la Clujü. Dlü Hătëganü cere în fine ca pentru casulü cândü nu s'ar aproba lucrarea lorü, să li se retrimită suma de 16 fl. spre a o administra la cassele despărțemântelorü la care vorü fi adauși.

Din protocolulü subșternutü se vede:

a) că după constituirea provisoră și după înscrierea de membri s'a pusü la ordine organisarea și s'aü alesü:

Directorü: dlü I. Hătëganü v. protopopü; membrii în subcomitetü: dnii: Vasiliü Popü, Elia Șerbanü, Stefanü Busticü, Gregoriü Crăciunașü preoți, Ioanü Șandorü și Nicolaü Patiu; ér suplenți:

Zacharia Costea, docent, Zacharia Mureșan, docent, toți membri ajutători ai Asociațiunii;

b) că adunarea prezentă va fi a se considera ca adunare generală pro 1891.

c) că proxima adunare pro 1892 se va ține în Ciachi-Gârbău;

d) că centrul despărțământului va fi Ciachi-Gârbău;

e) propunerea făcută referitor la întemeierea unui muzeu arheologic științific în despărțământ, pe al cărui teritoriu zac multe ruine de pe timpul Romanilor, se va desbata în adunarea din 1892;

f) se recomandă spre a fi ajutat Nicolae Magdaș, meseriaș în Dej, care ar fi petiționat acum a treia oră ca să fi ajutat. (Ex. 296/1891).

— Împărțirile făcute de dl. Ioan Hățegan cu respect la starea despărțământului XIX. (Ciachi-Gârbău) se ia la cunoștință. Constituirea, neîntruind condițiunile cuprinse în §-ful 14 din „Regularea mijloacelor etc“, de vreme ce nici unul dintre cei aleși în subcomitet nu e provădit cu diploma de membru al Asociațiunii, nu se poate aproba; dl. vice-protopop Ioan Hățegan să fi rugat a face tot posibilul până la proxima adunare, ce s'a proiectat, ca atunci să se potă face constituirea în conformitate cu prescrierile regulamentului.

Pentru cazul, când nici la acesta adunare nu s'ar pute face o constituire corespunzătoare, despărțământul de sub întrebare se va desființa și comunele aparținătoare se vor alătura la alte despărțăminte. Petentele pentru un ajutor Nicolae Magdaș se avisază la concursul ce se va escrie.

Nr. 152. Societatea studenților români din Anvers urmând în tocmai hotărîrea luată în Noemvrie anul trecut de cuprinsul, de a transpune banii ce intră din cuotisațiunile membrilor se la finea fiă-cărui an de activitate acestui comitet spre ai folosi spre scopurile Asociațiunii, ne-a trimis suma de franci 181 (84 fl. 80 cr.), cerend cuitarea primirii. (Ex. Nr. 297/1891).

— Spre știință cu aceea, că pe cale presidială s'a cuitat cu mulțumită suma trimisă.

Nr. 153. Dl. Pompei Grigorița, cand. de profes. își întregesce actul, prin care a reflectat la postul de învățator la școala Asociațiunii, pentru a cărui îndeplinire s'a fost scris concursul, prin subșternerea documentului despre ocupațiunea sa în decursul anului scol. 1890/91. (Ex. Nr. 299/1891).

— Resolvit în ședința dela 3 August 1891.

Nr. 154. Direcțiunea despărțământului IX. (Orăstia) prin hârtia dta 21 Iulie a. c. subșterne spre revisuire protocolul subcomitetului dela 12 Iulie a. c., protocolul adunării generale dela 26 Iulie

a. c. cu aclosele lui, și în fine protocolul subcomitetului dela 26 Iulie a. c. Din protocolul subcomitetului dela 12 Iulie a. c. se vede:

a) directorul raportéza, că s'a făcută tóte pregătirile de lipsă pentru adunarea generală a despărțământului;

b) s'a decisă să se chieame luarea aminte a adunării generale asupra aceluși concludsă alu comitetului centralu, în urma căruia despărțămintele aș să fiă reprezentate la adunarea generală a Asociațiunii celu puținu prin câte 2 delegați;

c) se primesce instituirea agenturilor în comunele unde se ține adunarea generală a despărțământului; pentru comuna Romosă s'a alesi domni: L. Barcianu, I. Vaidenu, I. Fleșeră și G. Măriuț;

d) se stabilesc raportul generalu alu subcomitetului cătră adunarea generală;

e) s'a stabilită lista membrilor pe basa listei primite dela comitetul centralu, cerendu-se dela cestu din urmă, că să ierte unora din membrii vechi restanțiele, cari nu din vina acestora aș rezultat;

f) s'a stabilită programa pentru adunarea generală.

Din protocolul adunării generale țnute în Orăștia la 26 Iulie a. c. se vede:

a) după deschidere s'a cetitū raportul generalu alu subcomitetului și s'a luatū în generalu spre sciință, rămânendu ca propunerile subcomitetului să se iee în specială desbatere;

b) aș încursă 53 fl. taxe dela membri ordinari și 12 fl. taxe dela membrii ajutatori; suma de 53 fl. s'a transpusă la cassa Asociațiunii éru suma de 12 fl. s'a reținutū pentru acoperirea trebuințelor despărțământului; dimpreună cu cei 53 fl. s'a transpusă la cassa Asociațiunii și suma de 38 fl. taxe intrate dela adunarea din 14 Decembre 1890 încóce;

c) urmându desbaterea asupra propunerilor cuprinse în raportul generalu s'a decisū:

1. adunarea generală își esprimă mulțumita sa dloru acționari ai institutului de creditu „Ardelena“ pentru darul de 100 fl. pe séma despărțământului;

2 din suma de 100 fl. se creéză 4 categorii de premii:
a) unul de 20 franci și unul de 10 franci pentru acei locuitori din comuna, unde se va ține proxima adunare a despărțământului, cari voru avea cei mai mulți altoi săditți de unu anu și prinși;

b) unul de 20 franci și unul de 10 franci pentru cele mai frumoșe grădini de legumi din aceși comună;

c) unul de 20 franci și unul de 10 franci pentru cele mai frumoșe țesături din lina séu cânepă produse în comună, și în fine,

d) unu premiu de 60 franci pentru cea mai bună colecție de poesii populare, culesse pe teritoriul despărțământului și înaintate subcomitetului până la adunarea generală viitoare;

e) subcomitetul este autorisat a crea din mijlocele despărțământului premii potrivite pentru ținerea de disertațiuni populare cu privire la obiectele, pentru care s'au decis premiiile de mai sus;

f) despărțământul va fi reprezentat la adunarea generală a Asociațiunii în Hațegü prin dñii L. Barcianü și Ioanü Boteanü;

g) proxima adunare generală se va ținea în comuna Romosü, rămânendü ca subcomitetul să fixeze timpul ținerii,

h) se reconstitue despărțământul, alegendü-se directorü: dlü Dr. I. Mihu, membri în subcomitetü: dñii L. Barcianü, D. Davidü, N. Vladü, E. Popovicü, A. Barcianü și P. Drăghicü;

i) se hotăresce ca încă de pe acum să se institue în toate comunele aparținătoare despărțământului agenturü;

k) cetirea disertațiunii dlui D. Davidü: „despre modul cum sântü a se cresce copiii dați la industriași ca învățacei“, fiindü timpul înaintatü să amênă până la proxima adunare generală.

Din protocolul subcomitetului dela 26 Iulie a. c. se vede:

a) că constituindu-se subcomitetul, s'a alesü cassarü dnul A. Barcianü, controlorü dlü D. Davidü și actuarü dlü P. Drăghicü. (Ex. Nr. 300/1891).

— Cuprinsul protocolului subcomitetului dela 12 Iulie a. c. servește spre sciință cu aceea, că acestü comitetü, avendü în vedere, că despărțământul IX a fostü chematü numai de curendü la viață, află a nu insista la încassarea cu orï-ce prețü a taxelor restante din anii de mai nainte, acêsta și pentru cuvântul, că direcțiunea acestui despărțământü ne este destulă garanță, că pe viitorü nu se vorü mai ivi casurü de acestea.

De asemenea se ia la cunnoscință cu aprobare cuprinsul protocolului adunării generale și alü subcomitetului dela 26 Iulie a. c. încuviințindu-se premiile create și cuitându-se suma înrată de-a dreptul la cassa Asociațiunii, cu aceea, că membrii noi vorü primi fără amênare diploma de membru.

Nr. 155. Ioanü Dolianü învățacelü de rotăria în Gherla se rögă pentru unü ajutorü. (Ex. Nr. 302/1891).

Petentele se aviséză la concursul ce se va escrie.

Nr. 156. Direcțiunea despărțământului XX (Blajü) prin hârtia dto 10 Augustü a. c. Nr. subșterne protocolul adunării generale ținute în 1 Augustü a. c.

Din protocolul se vede:

a) că la însărcinarea fostului directorü, a dlui L. Ciato, care s'a rugatü a nu mai fi alesü în subcomitetü, adunarea a fostü deschisă prin dlü I. Ghermanü profesorü;

b) că s'a cetitü și luatü spre sciință raportul cassarului;

c) că s'au înscrisü 6 membri ordinarü și 6 ajutorü;

d) că dlü L. Ciato s'a însinuatü ca membru fundatorü, depunendü suma de 10 fl. ca interese după taxa prescrisă de 200 fl.;

e) că urmându la ordine reconstituirea despărțământului, la propunerea comisiunei candidătore s'au alesu:

Directoru: I. Ghermanu profesoru; membrii in subcomitetu: dnu Vasile Oltenu avocat, Georgiu Vancea provisoru dominalu, Ioanu F. Negrutu profesor prepar., Dr. Victoru Smigelschi profesor semin. si Dr. Augustinu Bunea secretariu metropolitanu, er' ca suplenți dnu: Aronu Deacu profesor gimn. si Gregoriu Ordace primariu;

f) s'a decisu intemeerea unui fondu alu despărțământului, cu ajutorulu caruia sa se urmăresca intre marginile sale scopulu Asociatiunii;

g) s'a decisu. ca adunarea generala proxima a Asociatiunii sa fia invitata a-si ținea ședințele sale in Blaju;

h) delegati la adunarea generala a Asociatiunii in Hategu se alegu dnu: I. Ghermanu si Dr. Vasiliu Hossu. (Ex. Nr. 306/1891).

— Conclusele adunării generale a despărțământului XX (Blaju) reasumate la pt. a) b) si c) servescu spre sciinta. Conclusul dela pt. d) se ie spre sciinta cu aceea, ca dl L. Ciato va pute primi diploma de membru fundatoru numai dupa ce va fi depusu taxa prescisa in suma de 200 fl. Conclusul dela pt. e) relativu la reconstituirea despărțământului se ia cu aprobarea lu sciinta.

Conclusul dela pt. e) relativu la intemeerea unui fondu a despărțământului separat de fondulu Asociatiunii, avendu in vedere prescriesele §-lui 17 (lit. a) din Regularea mijloceloru, nu se pote incuviinta; subcomitetulu pote insa in sensulu §. 27 din Regulamentu sa rețina din taxele intrate dela membrii ajutatoři cu invoirea acestui comitetu o parte ore-care pentru acoperirea trebuințelor despărțământului si mai alesu pentru procurarea mijloceloru cuprinse in §. 5 din Reg., prin care se pote inainta scopulu Asociatiunii. Conclusele dela pt. g) si h) servescu spre sciinta.

Nr. 157. Directiunea despărțământului XXV. (M. Ludoșu) prin hartiato 10 Augustu a. c. Nr. 7 substerne spre revisuire protocolulu adunării generale a despărțământului, ținute in M. Ludoșu la 10 Augustu a. c. arētandu, ca in lista membriloru, ce la cerere i s'a trimisu din partea acestui comitetu, se afla si membri, cari apartinu altoru despărțăminte.

Din protocolulu subșternutu se vede:

a) ca in locul unui raportu generalu alu subcomitetulu, care nu s'a pututu redigea, a raportatu presiuliu despre activitatea subcomitetulu, si acestui din urma i s'a observatu, ca pe viitoriu sa correspunda intru tote datorințelor prescise in regulamentele din vigore;

b) cu scopu de a fi si acestu despărțământu reprezentatu la adunarea generala din Hategu, se autorisca directorulu a se adresa in acesta privinta cātrā unii membri absentu, dupa ce din cei presenti nu s'a gasitu, care sa primisca asupra-si acesta sarcina;

c) în scopul de a propaga gustul și interesul față de agen-tele Asociațiunii în poporul din despărțământul s'a decis:

1. că fie-care membru să-și țină de datorință a propaga în comuna sa scopurile Asociațiunii;

2. că adunările generale să se țină prin comunele mai însemnate în timpul cel mai acomodat, cu deosebire la serbătorea S. apostoli Petru și Pavel; în adunări să se țină disertațiunii de interes pentru popor și despre obiecte ce se unesc cu scopurile Asociațiunii; cu ocasiunea adunărilor să se țină și petreceri cu venitul destinat pentru Asociațiune și pentru despărțământ;

3. ca convocarea adunărilor să nu se facă numai prin dia-ristică ci și prin provocări la adresa membrilor din despărțământ;

d) în scopul de a promova scopurile Asociațiunii pe toate teren-tele se decide a se înființa o reuniune agricolă; pentru pregătirea lucrărilor de inițiere se esmite o comisiune în persoanele dloră N. Solomon, R. Orbăn și V. Turcu, care studiind uestiunea să facă proximei adunări propuneri (Ex. Nr. 308/1891).

— Hârtia direcțiunii servește spre știință cu adausul, că membrii, cari nu aparțină acestui despărțământ, se vor încorpora despărțământelor, cărora aparțin.

Cuprinsul protocolului subșternut se ia cu aprobare spre știință.

Nr. 158. Direcțiunea despărțământului VIII (Deva) prin hârtia dto 8 Augustă a. c. Nr. 11 subșterne spre revisuire protocolul adunării generale a despărțământului ținute în Săcărămbu la 19 Iulie a. c. dimpreună și suma de 155 fl. v. a.

Din protocolul subșternut se vede:

a) că s'a cetit raportul general al subcomitetului, și s'a dat unei comisiunii spre censurare;

b) raportul cassarului de asemenea s'a dat unei comisiunii spre examinare;

c) la propunerea comisiunii exmise se primește raportul general și subcomitetului i se dă absolutorul;

d) se susține concludul adunării din 10 Augustă 1890 și se îndrumă subcomitetul a stărui la acest comitet, ca suma votată deja de 60 fl. să se încuvințeze a pute fi distribuită în 6 ajutore de câte 10 fl. între învățaceii români industriași de pe teritorul despărțământului; aflarea modului de distribuire se încrede subcomitetului;

e) se primește rațiociniul prezentat și cassarului i se dă absolutorul.

f) fiind că prin noua arondare nu s'a alterat fostul teritoriu al despărțământului Deva, subcomitetul actuală rămâne și mai departe în funcțiune până la încheerea periodului de 3 ani;

g) au încurs taxe dela membrii vechi 50 fl. s'au înscris: 1. membru pe viață și anume dlă Dr. Oct. Russu din Sibiu, care

s'a deobligatŭ a depune însuși taxa de 100 fl. la cassa Asociațiunii, și 17 membrii ordinari solvindŭ suma de 102 fl. ca membrii ai întreprinderii despărțământului (membrii ajutători) s'au înscrisŭ 22 însi, solvindŭ suma de 38 fl.;

h) banii întrați din taxele de pe la membrii ordinari se transpunŭ la cassa Asociațiunii; banii încuși dela membrii ajutători se reținŭ pentru acoperirea trebuințelorŭ despărțământului;

i) dlŭ Franciscŭ Hossu, avocatŭ în Deva, oferă 2 #, cu care să se premieze acelu învătătorŭ din despărțământŭ, care va fi compusŭ cu scolarii sei celŭ mai bunŭ chorŭ în decursulŭ anului scol. 1891/2 cecea-ce adunarea primesce cu mulțumită. (Ex. Nr. 309/1891).

Cuprinsulŭ protocolulŭ subșternutŭ, inclusive concludulŭ relativŭ la folosirea pentru premii a sumei de 60 fl., se ia cu aprobare la cunoscință, cestŭ din urmă mai alesŭ în urma deslușirilorŭ date de direcțiunea despărțământului; membrii ordinari nouînscrisi vorŭ primii diploma fără amenare; de asemenea va primii diploma și membrulŭ pe viață, dlŭ Dr. Oct. Russu avocatŭ în Sibiiŭ, de-ore-ce a achitatŭ taxa prescrișă, transpunându-o în suma de 100 fl. v. a. deadreptulŭ la cassa Asociațiunii. Cuitarea sumei de 155 fl. s'a făcutŭ pe cale presidială.

Nr. 159. Gligorŭ Crăciunașŭ calfă de pelariŭ în Ciachi-Gărbău, se rŭga pentru unŭ ajutorŭ. (Ex. Nr. 310/1891).

— Nedisponendŭ Asociațiunea de mijloce cu asemenea me-nițiune, rugarea lui Gligore Crăciunașŭ nu se pŭte împlini.

Nr. 160. Direcțiunea despărțământului XXVII. (Cohalmŭ) prin hârtia dto 9 Augustŭ a. c. Nr. 3 subșterne spre revisuire protocolulŭ adunării generale a despărțământului ținute în Cohalmŭ la 11 Iulie a. c.

Din protocolulŭ subșternutŭ se vede:

a) că s'a cetitŭ și primitŭ raportulŭ generalŭ alŭ subcomitetului despre activitatea lui;

b) s'a făcutŭ apelulŭ nominalŭ alŭ membrilorŭ din despărțământŭ constatându-se, că unŭ membru lipsește dela adunare;

c) s'au înscrisŭ 6 membri ordinari și 14 ajutători;

d) cassarulŭ raportéză, că dela adunarea trecută a încassatŭ dela membri suma de 161 fl. ér' spesele avute le-a suportatŭ dên-sulŭ împreună cu actuarulŭ fără a le specifica;

e) proxima adunare se va ținē în comuna Ungra;

f) formarea agenturilorŭ se amênă până după ce toți membrii din despărțământŭ vorŭ fi provęduți cu câte unŭ esemplarŭ din statutele și regulamentele Asociațiunii, spre a putē da poporului explicăriile necesare; comitetulŭ e rugatŭ a le pune la dispozițiune unŭ anumitŭ numērŭ din susamintitele tipărituri;

g) dlă Clemente Raică, vice-protopop, a cetit o disertație istorică „despre poporul român delă descălecare sa în Dacia“, care a fost ascultată cu plăcere. (Ex. Nr. 311/1891).

— Cuprinsul protocolului subșternut se ia cu aprobare la cunoscință, transpunându-se la mâna direcțiunei un număr corespunzător din statutele și regulamentele Asociațiunii, spre a fi distribuite pe la membri și alți părținitori ai scopurilor Asociațiunii.

Nr. 161. Dlă Ioan Stanca, preot în Vurpăr, se rógă, ca ficia sa Lucreția elevă în clasa III a scolei civile de fete a Asociațiunii să fiă împărțășită și pentru anul curenț școl. 1891/2 cu un știpendiu de 50 fl. precum și cu un alt ajutor lateral. (Ex. Nr. 312/1891).

— Parțea primă a cererii dlui Ioan Stanca se încuviințeză și ficia sa Lucreția se împărțășeșce cu un știpendiu de 50 fl. pe anul școlar 1891/2; parțea a doua a cererii însă, nedispunându acum de mijlôce, nu se pôte încuviința.

Nr. 162. Direcțiunea despărțământului reînôit și reorganisat XXII (Bistrița) subșterne spre revisuire protocolul adunării constituante ținute în Bistrița la 28 Iulie a. c.

Din protocolul subșternut se vede:

a) că după constituirea provisoră s'a făcut șsusceperea de membri, înscriindu-se 1 membru fundator, 3 membri pe viață, 21 membri ordinari și 5 membri ajutători;

b) membrii însinuați au solvit în contul taxelor șsuma de 81 fl., remânându ca restul de 533 fl. săl șsolvescă în decurs de un an; cu încassarea se însărcinéză cassarul ce se va alege;

c) urmându constituirea se aleg:

Director: dlă Gavriil Man; membri în subcomitet: dñi Dr. D. Ciută și cassar, Dr. G. Tripon și actuar, Alexandru Silași și controlor, Șsimeon Monda, Ioan Baciu și Vasile Onigaș; șsuplenți: dñi Iacob Morariu, Eliseu Dan, George Curțean și Ciril Deac;

d) adunarea generală a despărțământului se va ține în Bistrița în decursul acestui an;

e) se va face un apel pentru de a șstérni în publicul din despărțământ interesul față cu agendele Asociațiunii;

f) că dacă va fi posibil, despărțământul va fi reprezentat la adunarea din Hațeg;

g) se vor institui agenturile comunale;

h) se cere delă acest comitet lista membrilor vechi spre orientare, apoi blanchete de diplome pentru membrii ajutători și exemplare din statutele și regulamentele Asociațiunii;

i) șsuma de 81 fl. s'a depus șspre fructificare la institutul „Bistrițana“, ear libelul s'a transpus la cassa Asociațiunii;

k) șspele despărțământului se preliminaréză cu 21 fl.;

l) se rógă, ca membrii noi, cari au solvit taxa prescrisă, să primescă diploma și organul Asociațiunii, ér membrii noi restanțieri să'și pótă achita restanțele până la adunarea din 1892. (Ex. 313/1891).

— Reconstituirea despărțământului Bistrița, care timp îndelungat n'a funcționat, se ia cu plăcere la cunoștință, mulțumindu-se dlui Gavrilă Manu pentru prevenirea, cu care a primit a conduce lucrările de reorganizare. Membrii noi, cari au solvit taxa prescrisă, voru primi diploma și fóia Asociațiunii fără amênare, ér' membrii noi restanțieri, cărora li se acórdă terminul cerut pentru plătire, voru primi diploma de membru numai după ce voru fi achitat taxa întregă. Primirea la cassă a libelului de depuneri dela institutul „Bistrițana“ se adevăresce.

Cererea relativă la trimiterea de exemplare din tipăriturile Asociațiunii se încuviințază, dispunându-se cele trebuincioase în privința acésta cu adausul, că avându conformu §. 8 din Reg. subcomitetului a primi pe membrii ajutători și ai provede cu documente de legitimare, direcțiunea să pregătéscă însași blanchetele necesare.

Cuprinsul protocolului servește spre știință.

Nr. 163. Direcțiunea despărțământului XXXII D.-Szt.-Mărtinú prin hârtia dto 12 Augustu a. c. subșterne spre revizuire protocolul adunării generale a despărțământului, ținute în Cetatea de baltă la 2 Augustu a. c. cu aclusele lui, apoi protocolul subcomitetului dela 8 Augustu și bilanțul cassei dimpreună și suma de 8 fl. 15 cr. v. a.

Din protocolul subșternut se vede:

a) că s'a cetit raportul generalu a subcomitetului și s'a primit;

b) s'au înscris 1 membru ordinaru și 20 ajutători;

c) dnul Simeonú Căluțiu, avocatul, a cetit o disertațiune despre „proprietate, posesiune, cărțile funduare și testamente“, ér' preotul Vasile Munteșescu una despre „poporul românú și inteligenții sêi“;

d) delegați ai despărțământului la adunarea din Hațegú s'au ales dnii: Iacobú Macaveiú și Petru Nireșteanu;

e) defigerea locului și a timpului pentru proxima adunare generală se încrede subcomitetului.

În protocolul subșternut se constată, că petrecerea dată cu ocasiunea adunării generale a adus despărțământului un venit de 44 fl., cari se voru folosi pentru acoperirea trebuințelor despărțământului. (Ex. Nr. 313/1891).

— Cuprinsul protocoalelor subșternute servesc spre știință cu adausul, ca subcomitetul să arete acestui comitetu la timpul seú cum anume s'a întrebuintat suma reținută pentru trebuințele despărțământului. Suma de 8 fl. 15 cr. v. a. a intrat la cassa Asociațiunii și s'a contat în regulă, ceea-ce prin acésta se adevăresce.

Nr. 164. Administrațiunea dărilor „Tribuna“ subșterne spre achitare unŭ contŭ în suma de 6 fl. 90 cr. taxe de timbru pentru publicațiunii (concurse) de ale Asociațiunii (Ex. Nr. 317/1891).

— Suma de 6 fl. 90 cr. se asemnăză la cassa Asociațiunii spre plătire.

Nr. 165. D-ra Eugenia Trifŭ, învățătore la școla Asociațiunii, întemeiată pe unŭ nouŭ testimoniŭ medicalŭ, se rógă a i se permite să locuască anulŭ scol. curentŭ (1891/2) afară de internatŭ spre a-și pute deplinŭ restabilŭ sănătatea și a i se asemna competențele de viptŭ, cuartirŭ etc. în numerarŭ. (Ex. Nr. 319/1891).

— Cererea d-rei Eugenia Trifŭ se transpune direcțiunii școlei spre dare de părere.

Nr. 166. Dlŭ Ioanŭ Munténŭ din Hațegŭ prin hârtia dto 20 Augustŭ a. c. arată, în numele comitetului arangetorŭ alŭ festivităților împreunate cu adunarea generală a Asociațiunii, ținute în estŭ-anŭ în Hațegŭ, că concertulŭ și balulŭ datŭ cu numita ocașiune în favorulŭ Asociațiunii aŭ adusŭ unŭ venitŭ brutŭ de 475 fl. v. a., din care subtrăgându-se spesele, prin documente justificate, în suma de 159 fl. 96 cr., restulŭ în suma de 315 fl. 04 cr. se transpune la cassa Asociațiunii. (Ex. Nr. 321/1891).

— Suma de 315 fl. 04 cr. aŭ întratŭ la cassa Asociațiunii și se cuitéză prin acésta cu mulțumită.

Nr. 167. Aŭ sositŭ pe séma bibliotecei dela Academia de sciințe din Viena următoarele publicațiunii, a cărorŭ primire s'a și cuitatŭ:

1. Sitzungsberichte phil. hist. clas. Bd. 119. 120 și 121.
2. Sitzungsbericte math. naturwiss. Cl. Abth. I. 1889 Nr. 4—10, 1890. Nr. 1—3 Abth. II a) 1889. Nr. 4—10 1890. Nr. 1—3 Abth. II b) 1889 Nr. 4—10, 1890 Nr. 1—3 Abth. III 1889. Nr. 5—10 1890 Nr. 1—3.
3. Denkschriften math. naturwiss. Cl. Bd. 56.
4. Archiv für Kunde der oestr. Geschichtsquelle Band 75 Hälfte 1 A 2.
5. Fontes rerum austriacarum II. Band erste Hälfte. (Exh. Nr. 322/1891).

— Spre sciință, avându a se incorpora la biblioteca Asociațiunii.

Nr. 168. Dlŭ Ioanŭ Todea, preotŭ în Albacŭ, se rógă pentru unŭ stipendiu de 50 fl. pe anulŭ scol. 1891/2 pe séma fiicei sale Otilia, absolventă de clasa IV. elementară în Alb'a-Iulia, pe care voiesce să o adăpostască în internatulŭ împreunatŭ cu școla Asociațiunii (Ex. Nr. 323/1891).

— Rugarea dlui I. Todea, preotŭ în Albacŭ, se incuviințéză și fiicei sale Otilia i se conferă pentru anulŭ scol. 1891/2 unŭ sti-

pendiū de 50 fl. pentru casulū, dacā va fi adāpostitā în internatulū școlēi Asociațiunii.

Nr. 169. Dlū Ioanū Popoviciū, preotū în Aciliu, cere unū stipendiu de 50 fl. pe sēma fiicei sale Elisabeta, vrēndū a o adāposti pentru anulū scol. 1891/2 în internatulū împreunatū cu școlā Asociațiunii. (Ex. 324/1891).

— Cererea dlui Ioanū Popovici, preotū în Aciliū, se încuviințēză și fiicei sale Elisabeta i se conferā unū stipendiu de 50 fl. pentru anulū scol. 1891/2 cu condițiunea, sā fiā adāpostitā în internatulū școlēi Asociațiunii.

Nr. 170. Ioanū Micu din Sebeșulū inferiorū se rōgā pentru unū stipendiu pe sēma fiicei sale Maria, pe care vrea sā o adāpostēscā în internatulū școlēi Asociațiunii. (Ex. Nr. 326/1891).

— Cererea dlui I. Micu se încuviințēză și fiicei sale Maria i se acōrdā pentru anulū scol. 1891/2 unū stipendiu de 50 fl., avēndū a fi adāpostitā în internatulū Asociațiunii.

Nr. 171. Augustū Straițariū studt. abs. de clasa a VI-a realā în Deva, sā rōgā pentru unū stipendiu. (Ex. Nr. 327/1891).

— Petentele se avisēză la concursulū ce se va escrie.

Nr. 172. Dnulū Ioanū Popoviciū, alesū învēțătorū la școlā civilā a Asociațiunii, se rōgā a i se rebonifica spesele avute cu depunerea examenului de cualificațiune pentru școlēle civile. (Exh. Nr. 330/1891).

— Cererea dlui Ioanū Popoviciu, avēndū în vedere mai alesū și servițiile ce le-a făcutū și până aici Asociațiunii prin aceea, cā a substituitū puteri didactice dela școlā Asociațiunii în timpulū împedcării lorū, se încuviințēză, votāndui-se unū ajutorū de 200 fl. Ajutorulū votatū se va solvi din budgetulū școlēi pentru anulū scolarū 1891/2.

Nr. 173. Cererea dlui Simionū Oprișū, preotū în Armeni, pentru ca ficele sale Leontina și Silvia sā fiā eliberate dela solvirea didactrului pentru anulū scol. 1891/2 (Ex. Nr. 333/1891)

— se transpune direcțiunii dela școlā Asociațiunii spre opinare.

Nr. 174. Dlū Stoica medicū cercualū în Rodna-veche donēză pe sēma bibliotecii Asociațiunii 2 esemplare, ēr pe sēma altorū 2 bibliotecii de ale despārțēmintelorū cāte unū esemplarū din opulū sēu intitulatū: „Tractatulū bōlelorū acute infectātore“. (Exh. Nr. 334/1891).

— Cu mulțumitā spre sciințā.

Nr. 175. Tipografia archidieceșanā subșterne spre achitare unū contū în suma totalā de 374 fl. 54 cr. v. a. și anume: 342 fl. 34 cr. pentru tipārirea fōei „Transilvania“ și 32 fl. 20 cr. pentru

tipărirea raportului general al comitetului către adunarea generală. (Ex. Nr. 335/1891).

— Suma de 374 fl. 54 cr. se asemnéază la cassa Asociațiunii spre plătire la adresa tipografiei archidiecesane pe lângă documentul în ordine timbrat.

Nr. 176. Reuniunea învățătorilor gr. cath. din ținutul Hațegului se rógă a ți se dona unele cărți pe séma bibliotecii, ce vrea să inființeze. (Ex. Nr. 336/1891).

— Apelul reuniunii învățătorilor gr. cath. din ținutul Hațegului se transpune bibliotecarului Asociațiunii spre dare de părere.

Nr. 177. Cererea Valeriei Avram, fica cancelistului dela tribunalul reg. din Deva, în care se rógă a fi primită ca îngrigitore în internatul împreunat cu scóla de fete a Asociațiunii (Exh. Nr. 337/1891)

— Se transpune direcțiunii internatului spre opinie eventuală spre competentă afacere.

Nr. 178. „Insinuarea“ dlu Dr. Adalbert Balinth medic practicu în Sibiu relativ la conferirea postului de medic pentru internatul Asociațiunii (Ex. Nr. 339/1891)

— Se transpune direcțiunii institutului spre dare de părere.

Nr. 179. D-na Flórea Miloiu din Bozovic, careia i sa acordat cererea, în urma căreia fica dênșii Vióra a fost împărțesită cu un stipendiu de 50 fl. renunță la ajutorul acordat. (Exh. Nr. 338/1891).

— Spre sciință.

Nr. 180. Cererea dlu George Tábăcariu, ca fica domniei sale Eugenia elevă de clasa IV. la scóla civilă de fete a Asociațiunii, să fiă dispensată dela solvirea didactrului pentru anul scol. 1891/2. (Ex. Nr. 342/1891).

— Se transpune direcțiunii scólei spre opinie.

Nr. 181. Rugarea dnei Maria véd. Reou pentru ca ficele sale Elena și Aurelia Reou eleve a clasei II a scólei Asociațiunii să fiă dispensate dela solvirea didactrului pro 1891/2 (Ex. Nr. 345/1891)

— Se transpune direcțiunii scólei spre dare de părere.

Nr. 182. Membrii corpului didactic dela scóla Asociațiunii prin hârtia dto 4 Septembrie a. c. arată, că într'o conferință privată, ținută cu prealabila încunoscințare a delegatului Asociațiunii în afacerile scolare, au distribuit între sine obiectele de învățământ în mod provisor și au stabilit planul órelor până se va denumi noul director. (Ex. Nr. 348/1891).

— Se apróbă până la alte dispozițiuni.

Nr. 183. Direcțiunea despărțământului II. Bran prin hârtia dto 3 Septembrie a. c. Nr. 8 subșterne spre revisuire protocolul

adunării generale dela 8 Augustu a. c, ținute în Brană, dimpreună cu 118 fl. taxe întrate dela membri.

Din protocolu se vede :

- a) s'a făcutu apelulu nominalu alu membriloru ;
- b) s'a încassatu suma de 201 fl. ;
- c) s'a cetitū o disertațiune a dluī Ioanū Stoianū : „Fragmente istorice relative la Brană“ ;
- d) Dluī Pompiliū Danū, stud. de filos. a cetitū disertațiunea intitulată : „Despre educațiunea națională“ ;
- e) propunerea dluī Iosifū Pușcariū, de a se crea din sumele întrate ca ajutore premii cu deosebire pentru țeseturile cele mai bune și pentru cei cari s'au distinsu în pomăritū ;
- f) defigerea timpulu și a loculu pentru proxima adunare generală se concrede subcomitetulu ;
- g) s'a declamatū poesia „frații Ider“ din partea domnulu G. I. Stoianū ;
- h) suma de 83 fl. 84 cr. întrată din taxe de pe la membri ajutători s'a reținutū pentru trebuințele despărțemētulu. (Exh. Nr. 347/1891).

— Cuprinsulu protocolulu subșternutū se ia cu aprobare spre sciință, cuitându-se primirea sumei de 118 fl., care s'a transpusū la cassa Asociațiunii spre contare în regulă.

Sibiū, d. u. s.

George Barițiū m. p.,
președinte.

Dr. Ioanū Crișianū m. p.,
secretarū II.

Verificarea acestu procesū verbalū se încrede d-lorū :
Ioanū Hannia, Ios. Șuluțū și Leontinū Simonescu.

S'a cetitū și verificatū. Sibiiū, în 11 Septembrie 1891.

Ios. Șuluțū m. p.

Ioanū Hannia m. p.

Leontinū Simonescu m. p.

Nr. 350/1891.

CONCURSŪ.

Devenindū vacante următorele stipendii, și anume :

1. Unū stipendiū de 60 fl. v. a. pe anū din fundațiunea „*Marinovicū*“ pentru studenți de gimnasiu, respective scōla reală de aceeși categoriă.

2. Unū stipendiū de 20 fl. v. a. pe anū din fundațiunea „*E. D. Bașota*“, meritū pentru gimnasiști, cu preferința celorū din munții apusenī saū din fostulū districtū alū Năsēuduluī.

3. Ună stipendiū de 50 fl. v. a. pe anū din fundațiunea „Dobâca“, destinatū pentru unū gimnastū născutū în fostulū comitatū alū „Dobâcei“.

4. Ună stipendiū de 40 fl. v. a. pe anū din fundațiunea „Radu M. Riuirénū“ pentru studenți la gimnasiū saū scōla reală. Mai departe fiindū vacantū :

5. Unū ajutorū de 25 fl. v. a., pe anū, meritū pentru unū tinerū românū, care voesce a învêța saū învață deja vre-o meseria, dar mai cu sémă: rotăria, lemnăria (bărdășia), făurăria, măsăria (têmplăria), cismăria, pălărieria, curelăria, șelăria, mașinăria agricolă.

Prin acêsta se escrie concursū.

Cererile aū a se înainta „Comitetulū Asociațiunū transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū în Sibiiū până la 15 Octomvrie st. n. 1891.

Cererile întrate mai târziū nu se vorū considera.

Aspiranți la vre-unulū din stipendiile amintite sub pt. 1—4 aū se acudă la suplicele lorū :

a) Carte de botezū în originalū saū în copią legalisată.

b) Testimoniū scolasticū de pe semestrulū II. alū anului scol. 1890/1.

c) Atestatū de frecuentare dela direcțiunea institutului, în care cercetéză scōla de prezentū.

d) Atestatū de paupertate saū de orfanū dacă concurentulū e orfanū.

Suplicanți la ajutorulū amintitū sub pt. 5 aū se presente următorele documente :

a) Atestatū de botezū în originalū saū în copie legalisată.

b) Testimoniū scolasticū de celū puținū 4 clase elementare.

c) Contractulū încheatū cu măestrulū conformū ș-fului 61 alū legei industriale (art. de lege XVII din 1884) în originalū saū în copią legalisată, și o adeverință dela măestru despre succesulū, cu care lucră.

d) Atestatū de moralitate dela autoritatea competentă locală.

e) Adeverință dela părinți, saū tutori, că sîntū decisi a lăsa pe fiū saū pupilii lorū la învățatură până se vorū perfecționa pe deplinū.

Sibiiū în 18 Septemvrie 1891.

Pentru comitetulū Asociațiunū transilvane pentru literatura română și cultura poporului românū.

George Barițiū m. p.
președinte.

Dr. I. Crișianū m. p.
secretarū II.

CONSEMNAREA

sumelorü colectate în favorulü scölei civile de fete a „Asociațiunei transilvane“ prin dlü Partenie Cosma.

Ilie Miltonü, economü în Dobra 2 fl.; N. Chelemen Lazarü, econ. în Daneş 1 fl. 50 cr.; Maniü Roşca, econ. în Reşinarü; I. F. Tóderü, econ. în Secădate; St. Dragoş, economü în Keménye; Boerü G., econ. în Sibiiü; A. D., econ. în Reghinü; D. L., econ. în Sibiiü; Dr. P. Popescu, med. în Bucuresci; Ioanü Bucurü, econ. în Secădate câte 1 fl.; Ioanü Ionaşü, econ. în Caransebeşü 50 cr.; D. Constantinescu, parochü în Ibişdorfü 1 fl.; Coste Vasilică, econ. în M. Szt. György 2 fl.; G. Danciü, economü în Abrudü; Simionü Comşa, G. Breaz, economü în Mihaltü; M. Göbel, econ. în Abrudsatü; N. Rocsin, econ. în Méhkerek; Popü F., econ. în Mesterhaza câte 1 fl.; I. Nandrea, econ. în Dobra 50 cr.; I. Mariţa, econ. în Bastya; Ioachimü Popa, econ. în Dobra câte 1 fl.; I. Herbay, econ. în Dobra 50 cr.; G. Gheţa, economü în Toraculü micü 1 fl.; Toma Morariü, econ. în Vurpërü 2 fl.; I. Banea, econ. în Cichindealü 50 cr.; I. Cengerü, econ. în Felfalëu 1 fl.; I. Borda, econ. în M. Bölkény; T. Russu, econ. în Baniţa; I. Lager, econ. în Secărămbü câte 2 fl.; Mih. Biriş, econ. în Aradü; Moise Dumitru, econ. în Feleagü câte 1 fl.; G. Rucoiü, econ. în Feleagü 50 cr.; I. Moldovanü, econ. în Sibiiü; I. V., econ. în Aiudü; G. Popa, econ. M. Kemény; Florea Suciü, econ. în Idecspatak; Ana Mohanü, economă în Ocna; Gl. Safta, econ. în Ocna; W. & L. comere. în Reghinü; I. Lungu, Orojan I., economü în Mező-Keménytelke; M. Harşanü, econ. în Hodacü câte 1 fl.; M. S., comerciantü în Reghinü 2 fl.; Lazarü Roşculeţü, notarü în Satu-noü; I. Buluţü, econ. în Bethlen-Szt.-Miklos; Mateiü Cătană, econ. în Stenea; T. Sângeorzanü, S. Vişanü, econ. în Szt.-Erked; L. C., econ. în Reghinü câte 1 fl.; D. Romanü, econ. în Mediaşü; I. Linţu, proprietarü în Caransebeşü 2 fl. 50 cr.; L. Simonü, proprietariü în Sângeorgiü 3 fl.; N. Hulea, notarü în Haşagü 1 fl. 50 cr.; V. Domşa, paroch în Toracul-micü 4 fl.; Dr. A. Todea, adv. în Reghinü; I. Furduiü, econ. în Abruđsatü; A. Folyoviciü, not. publicü în Aiudü; Ilie Branea, econ. în Măierăü; P. Timarü, econ. în Măierăü; I. Munteanü econ. în Tău; Mih. Comşa, econ. în Mihaltü; I. Suciü, econ. în Hening; V. S., econ. în Turda; Ioanü Marinü, econ. în Răşinariü; Ilisie Rodeanü; Nic. Lomneşanü; Savu Orăşteanü, economü în Ocna câte 1 fl.; Maria Câmpeanü, economă în Ocna 50 cr.; „Perşeiü“ bancă în Seinü 5 fl. 50 cr.; S. Popü, parochü în Mihaltü 4 fl.; I. A., econ. în Sibiiü 21 fl. 50 cr.; D. B., econ. în Sibiiü; S. Paşcan, econ. Deda; S. Domnarü; Ioanü Iacobü, economü în Ocna; S. Ledereanü, econ. în Turnişorü; S. Oprişorü, econ. în Ocna; N. Maniţ, econ. în Poiana; T. Ţinţaş, economü Seinü; Toma Tanase, econ. Săcădate câte 1 fl.; Ilie Măniţü, econ. în Ferihaz; Verona Kovács, econ. în Daneş; Toma Moga, Todor Moga, economü în Cornăţelü câte 50 cr.; Nicolae Drăghie, econ. în Cornăţelü; Iacobü Suciü, econ. în Téca; Basile Bratfalënu, econ. în Agnita; Simionü Ciungü econ. în Racoviţa; Savu Gaften Florea, econ. în Pianulü-inferiorü; I. Cristea, econ. în Topliţa câte 1 fl.; Onu Dordea; Nicolae Gişe; Andreiü Gorënu, economü în Haşagü câte 50 cr.; Iacobü Romanü, econ. în Oroşfája; Clara Zongora, econ. în Sângeorgiu de câmpie; N. Moldovanü econ. în Caltwasser câte 1 fl.